

Aan de Gemeenteraad

Raadsgriffie

Helmond, 14 juni 2017

Onderwerp: advies jaarrekening

Zaaknummer:

Uw kenmerk:

Telefoon.:

Uw brief d.d.:

De rekenkamercommissie van de gemeente Helmond heeft onderzoek gedaan naar de jaarverantwoording 2016 van de gemeente Helmond.

De rekenkamercommissie had de beschikking over:

- De concept jaarverantwoording 2016 d.d. 19-04-2017 en definitieve jaarverantwoording d.d. 7 juni 2017;
- Het eerste concept accountantsverslag bij de jaarverantwoording van Baker Tilly Berk van 3 mei 2017 en het tweede concept d.d. 13 juni 2017;

Opgemerkt dient te worden dat op het moment van vaststellen van het advies door de rekenkamercommissie de controle door de accountant van de jaarverantwoording nog niet volledig is afgerond. Het betreft met name de controle op de uitgaven in het Sociaal Domein.

De rekenkamercommissie is dan ook niet in de gelegenheid geweest een advies uit te brengen over dat gedeelte.

De accountant verwacht vlak voor de raadsvergadering van 27 juni 2017 zijn controle af te ronden.

Werkwijze

Bij de beoordeling van de jaarverantwoording heeft de rekenkamercommissie de volgende werkwijze gehanteerd.

De programma's zijn verdeeld over de leden van de rekenkamercommissie met als doel over deze programma's schriftelijke vragen te formuleren.

De leden van de commissie hebben de concept jaarverantwoording op 19 april jl. in vertrouwelijkheid ontvangen.

Op 1 mei 2017 hebben de leden van de rekenkamercommissie de schriftelijke vragen per programma ingediend.

De antwoorden zijn op 4 mei jl. naar de commissie gezonden.

Op 10 mei 2017 is de jaarverantwoording behandeld in de vergadering van de rekenkamercommissie. Bij deze behandeling waren dit jaar alleen de manager afdeling financiën, de concerncontroller en vertegenwoordigers van de afdeling financiën. Daarnaast waren ook de accountants aanwezig.

Deze behandeling omvatte:

- Een ambtelijke toelichting, waarbij is ingegaan op de inhoud van de stukken;
- Een toelichting door de accountant over zijn controle aanpak en over de bevindingen bij de controle;
- De behandeling van de schriftelijk gegeven antwoorden, waarbij een nadere toelichting is gegeven en aanvullende mondelinge vragen zijn beantwoord;

Tijdens de bijeenkomst van 10 mei 2017 zijn aanvullende vragen gesteld die op 24 mei 2017 schriftelijk zijn beantwoord.

De beoordeling en deze behandeling zijn uitgemond in onderstaande conclusies en adviezen van de rekenkamercommissie aan de Gemeenteraad.

Conclusies

- De rekenkamercommissie betreurt het dat de jaarrekening niet op het afgesproken tijdstip is opgeleverd. Pas op 7 juni 2017 is de definitieve jaarverantwoording opgeleverd;
- De rekenkamercommissie betreurt het dat de accountantscontrole nog niet is afgerond. Hierdoor is het niet mogelijk een afgerond advies uit te brengen;
- De concept jaarverantwoording bevatte dit jaar meer omissies dan voorgaande jaren;
- De rekenkamercommissie vindt het jammer dat zij niet pro actief door de organisatie op de hoogte is gehouden van de afspraken met de accountant inzake de oorzaken van de vertraging van hun werkzaamheden;
- De rekenkamercommissie spreekt zijn waardering uit aan het adres van de ambtelijke organisatie. De samenvatting aan het begin van de jaarverantwoording geeft snel inzicht in de financiële positie van de gemeente. De rekenkamercommissie blijft evenwel van mening dat de jaarverantwoording nog inzichtelijker kan worden gemaakt;
- De door de rekenkamercommissie gestelde vragen zijn door het ambtelijk apparaat tijdig en in overwegende mate adequaat beantwoord. Overall gezien was de diepgang van de beantwoording wel minder dan voorgaande jaren;
- Reeds eerder heeft de rekenkamercommissie aangegeven dat de jaarverantwoording aan leesbaarheid kan winnen. Op meerdere plaatsen bepaalde zaken toelichten maakt van de jaarverantwoording een puzzeltocht. Het streven moet zijn om zo transparant mogelijk en in begrijpelijke taal te rapporteren;
- Het bedrag dat dit jaar is uitgegeven aan inleenkrachten bedraagt € 13.669.000, een stijging van € 2.130.000 ten opzichte van vorig jaar. Door de gemeente zijn aantallen(fte'ers) inleenkrachten teruggerekend. In 2016 zouden dit er 165,4 zijn met een gemiddelde kostenpost per fte'er van € 82.642. In 2015 waren dit er 186 met een gemiddelde kostenpost per fte'er van € 62.037. In 2016 derhalve een forse stijging van de kosten per fte'er;
- Op de verschillen die de rekenkamercommissie geconstateerd heeft tussen het personeelsoverzicht per 31 december 2015, rekening houden met de verstrekte gegevens inzake nieuwe en vertrokken medewerkers in 2016, en het overzicht per 31 december 2016, kon geen bevredigend antwoord gegeven worden;
- De rekenkamercommissie blijft er voor pleiten dat de jaarverantwoording eerder in het jaar dient te worden opgeleverd;

Adviezen

- De rekenkamercommissie neemt de aanbevelingen van de accountant, zoals opgenomen in het concept accountantsverslag van 13 juni 2017, over;
- De rekenkamercommissie adviseert de leden van de gemeenteraad goed kennis te nemen van de jaarverantwoording en het accountantsverslag;
- In de vergadering van de raadscommissie Financiën van 21 juni 2017 zal de jaarverantwoording 2016 door de raadscommissie globaal worden getoetst. De rekenkamercommissie is van oordeel dat de raad zich hierdoor een beter beeld kan vormen van de jaarverantwoording;
- De rekenkamercommissie dringt er op aan om het aantal inleenkrachten drastisch te verminderen en zorg te dragen voor een adequaat informatiesysteem inzake de inleenkrachten. De hoeveelheid inleenkrachten ten opzichte van de totale personeelsbezetting vergt veel van de flexibiliteit van de organisatie, maar brengt ook het risico met zich mee dat veel kennis bij het vertrek van de

inleenkrachten verloren gaat. De rekenkamercommissie vraagt aandacht voor het borgen van deze kennis in de organisatie;

- De rekenkamercommissie adviseert om reeds in het najaar 2017 een interne werkgroep te benoemen die tot taak heeft reeds dan te werken aan de jaarverantwoording 2017. Hierbij zouden de teksten in het hele boekwerk goed op elkaar afgestemd moeten worden, om zo te komen tot een informatievere jaarverantwoording waarbij voorkomen wordt dat veel zaken in de drukke periode van de jaarafsluiting, in het voorjaar 2018, uitgezocht moeten worden.
- De rekenkamercommissie adviseert het college om in de jaarrekening meer aandacht te besteden aan de gerealiseerde doelstellingen, de mate waarin de in de begroting opgenomen doelstellingen zijn gerealiseerd en om de effecten van het beleid inzichtelijk te maken.
- De rekenkamercommissie adviseert het college om te bewerkstelligen dat de jaarverantwoording volgend jaar reeds in maart wordt opgeleverd. Bij een goede en tijdige interne planning en een tijdige afstemming met de accountant moet dit, los van de specifieke problematiek van het Sociaal Domein, kunnen. De jaarverantwoording moet immers eerder behandeld kunnen worden door de raad dan de voorjaarsnota.

Alles overziende adviseert de rekenkamercommissie de jaarverantwoording 2016 vast te stellen.

Namens de rekenkamercommissie,

A.J.B.W. Dingen RA
Voorzitter